Çok Basamaklı Sayıları Okuma ve Yazma Bulmacaları

CEVAP ANAHTARI

Uygulama kılavuzu

- Süre: 35–40 dakika. Etkinlikler birbirinden bağımsızdır; istasyon çalışması olarak dört grupta da uygulanabilir.
- Öğrenme çıktısı: MAT.5.1.1. Süreç bileşenleri: a) günlük hayattaki bağlamlardan çok basamaklı sayılar hakkında bilgi toplama (Bilmece Şifresi 1, 4, 7, 10); b) bölükler ile okunuşlar arasındaki ortak özellikleri belirleme (bütün etkinlikler).
- Başlamadan önce tahtaya bir bölük tablosu (milyarlar | milyonlar | binler | birler) çizilmesi önerilir.
- Kural Labirenti'nde "bin sözcüğü söylenmeyen" kuralı, değeri 0 olan bölüğün adının okunmadığı fikrini keşfettirir; 50 001 000 gibi tuzak kutular tartışmaya açılabilir.
- Kim Yanılıyor? sayfasındaki üçüncü tur genelleme içerir; öğrencilerden kendi karşı örneklerini bulmaları istenebilir.
- Yıldız soruları hızlı bitiren öğrenciler içindir.

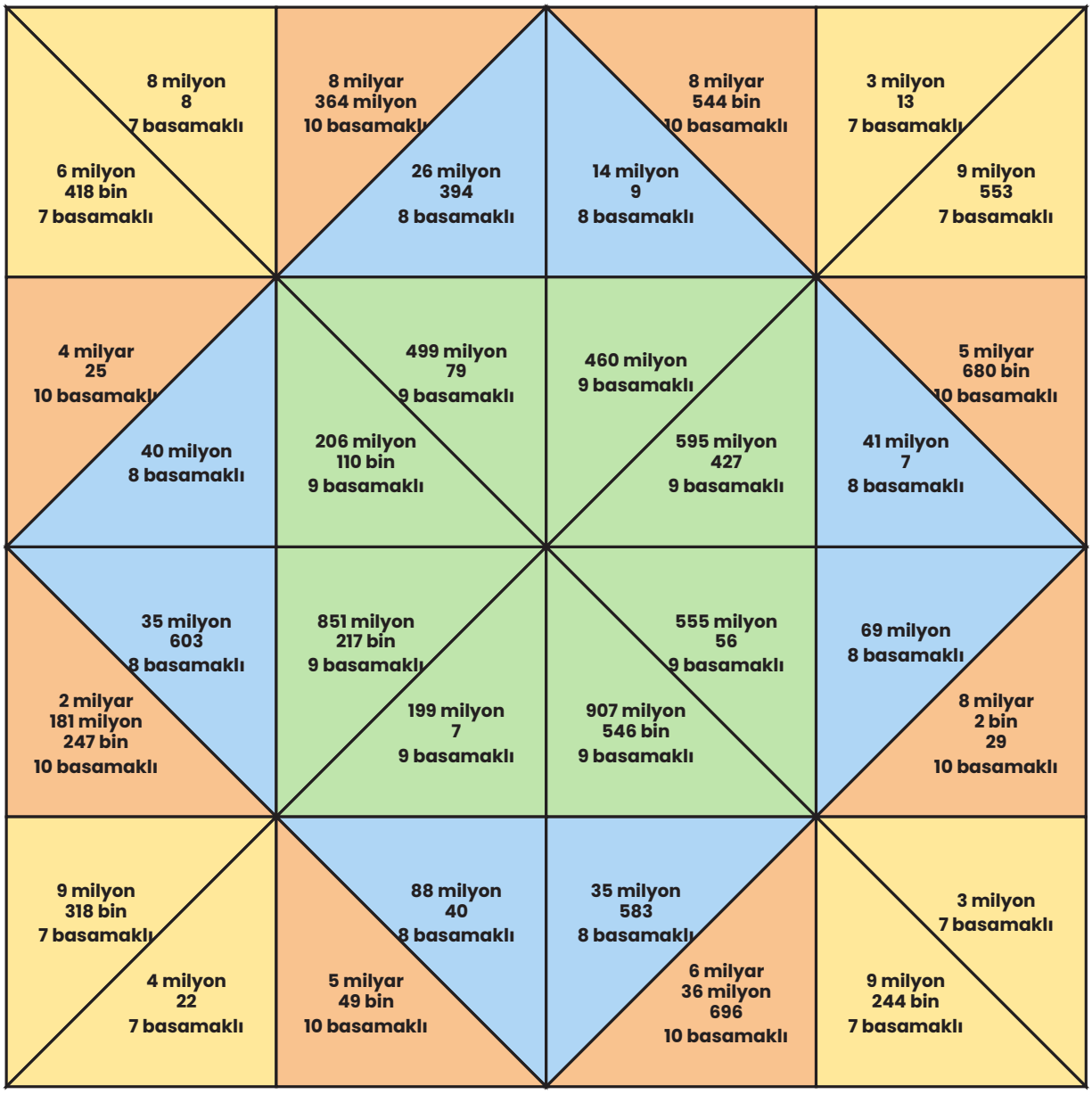
Setteki etkinlikler

1. **Yorgan Boyama:** Bölük adlarıyla yazılmış 32 sayı; basamak sayısına göre dört renk (7, 8, 9, 10 basamaklı).
2. **Bilmece Şifresi:** Nüfus, uzaklık, gelir bağlamlarında 10 soru; bölük, okunuş ve basamak sayısı.
3. **Kural Labirenti:** 8 satır ve 6 sütundan oluşan kutu; okunurken "bin" sözcüğü söylenmeyen (binler bölüğü 0 olan) sayılardan geçilir, yol tektir.
4. **Kim Yanılıyor?:** 4 tur; okunuş, bölük ve basamak sayısıyla ilgili cümlelerden yanlış olanı bulma.

Basamakları Say, Yorganı Boya

CEVAP ANAHTARI

Nasıl yapılır? Yorganın her parçasında bölük adlarıyla yazılmış bir sayı var. Sayıyı rakamlarla yazınca kaç basamaklı olduğunu bul ve parçayı tablodaki renge boya. Değeri 0 olan bölüklerin yazılmadığını unutma. Bütün parçalar doğru boyanınca simetrik bir yorgan deseni çıkar.

Cevap	Renk	Kaç parça?
7 basamaklı	SARI	8
8 basamaklı	MAVİ	8
9 basamaklı	YEŞİL	8
10 basamaklı	TURUNCU	8

★ **Yıldız Sorusu** Birler, binler ve milyonlar bölüklerindeki sayıların her biri 25 olan 10 basamaklı en küçük sayı kaçtır? **1 025 025 025**

Ben Neyim?

CEVAP ANAHTARI

Nasıl yapılır? Soruları çöz, cevabı kutuya yaz. Her cevap, yanındaki harfin şifresidir. Sonra şifre satırında her kutunun altındaki cevabı veren harfi kutuya yaz; bilmecenin cevabı ortaya çıksın. (Bir harf bilmecede kullanılmaz.)

1	Bir ülkenin nüfusu 85 372 418 kişidir. **Bu sayının milyonlar bölüğündeki sayı kaçtır?**	85 → T
2	Okunuşu "bir milyar yüz yedi milyon kırk bin üç" olan sayı **kaç basamaklıdır?**	10 → R
3	Bir haberde "iki milyar beş yüz milyon" sayısı geçmektedir. **Bu sayı rakamlarla yazıldığında kaç tane 0 rakamı kullanılır?**	8 → Ö
4	Dünya ile Güneş arasındaki ortalama uzaklık yaklaşık 149 600 000 km'dir. **Bu sayı okunurken kaç bölük adı söylenir?**	2 → N
5	Rakamlarla 4 006 000 520 biçiminde yazılan sayının **binler bölüğündeki sayı kaçtır?**	0 → L
6	Okunuşu "otuz milyon dokuz yüz bin" olan sayı **rakamlarla nasıl yazılır?**	30 900 000 → Ü
7	Bir şirketin yıllık geliri 7 250 000 000 TL'dir. **Bu sayı okunurken ilk söylenen bölük adını yazınız.**	milyar → E
8	**Sekiz basamaklı en büyük doğal sayının milyonlar bölüğündeki sayı kaçtır?**	99 → İ
9	Milyonlar bölüğünde 305, binler bölüğünde 7, birler bölüğünde 40 bulunan **sayı kaç basamaklıdır?**	9 → Ğ
10	Bir ilin nüfusu iki milyon dört yüz bin kişidir. **Bu sayı rakamlarla yazıldığında soldan ikinci rakam kaçtır?**	4 → B

Bilmece: Sağdan sola ikinci gruptayım. Sayıyı okurken "bin" diye anılırım. Ben neyim?

B	İ	N	L	E	R
4	99	2	0	milyar	10

B	Ö	L	Ü	Ğ	Ü
4	8	0	30 900 000	9	30 900 000

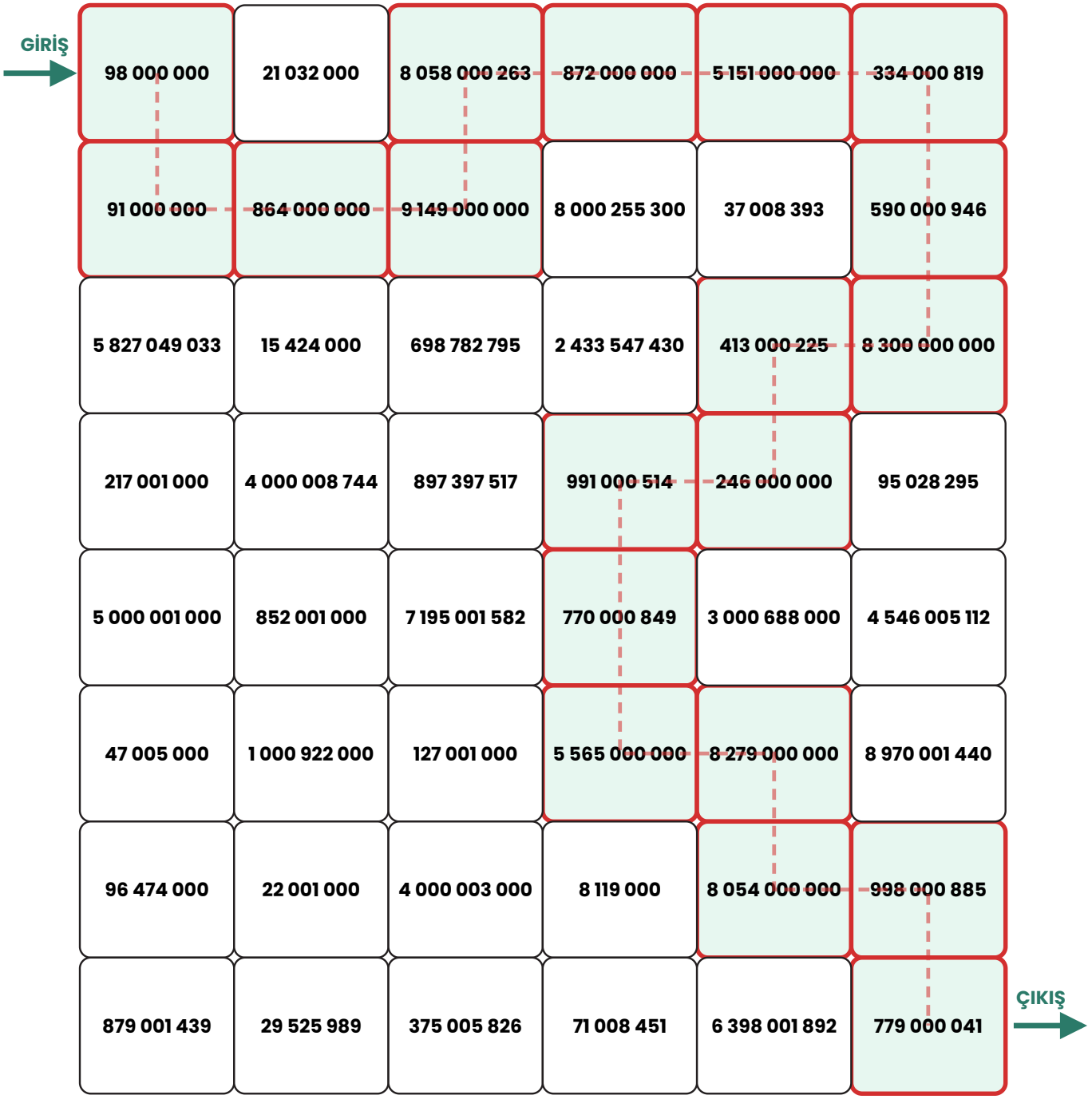
★ **Yıldız Sorusu** Bir sayı okunurken üç bölük adı söylenmiştir. **Bu sayı <u>en az</u> kaç basamaklıdır?** 10

KURAL LABİRENTİ

"Bin"i Söyleme, Yolu Bul

CEVAP ANAHTARI

Nasıl yapılır? Girişten başla. Yalnız **okunurken "bin" sözcüğü söylenmeyen sayıların bulunduğu** kutulardan geçerek çıkışa ulaş. Bir kutudan yanındaki kutuya sağa, sola, yukarı ya da aşağı geçebilirsin; çapraz geçemezsin. Geçtiğin kutuları boya. Doğru yol tektir.

Yolda kaç kutudan geçtin? 19

★ **Yıldız Sorusu** Labirentte geçtiğin kutulardaki en büyük sayının okunuşunu yazınız. **dokuz milyar yüz kırk dokuz milyon**

Kim Yanılıyor?

CEVAP ANAHTARI

Nasıl yapılır? Her turda dört arkadaş aynı konuda birer cümle söylüyor. Cümlelerden yalnız biri yanlış. Yanılan arkadaşın kutusunu işaretle, adını ve cümlenin doğrusunu yaz.

1. TUR Tahtaya **3 050 207 000** sayısı yazılmıştır.

Ela ☐
Bu sayı 10 basamaklıdır.

Can ☐
Milyonlar bölüğündeki sayı 50'dir.

Mert ×
Bu sayı "üç milyar elli milyon iki yüz yedi bin sıfır" diye okunur.

Duru ☐
Okunurken "milyar", "milyon" ve "bin" bölük adları söylenir.

Yanılan: Mert Doğrusu: "Üç milyar elli milyon iki yüz yedi bin" diye okunur; birler bölüğündeki 000 okunmaz.

2. TUR Okunuşu **"kırk milyon altı yüz bin dokuz"** olan sayı hakkında konuşuyorlar.

Ali ☐
Rakamlarla 40 600 009 biçiminde yazılır.

Zeynep ☐
Bu sayı 8 basamaklıdır.

Efe ×
Binler bölüğündeki sayı 6'dır.

Selin ☐
Birler bölüğündeki sayı 9'dur.

Yanılan: Efe Doğrusu: Binler bölüğündeki sayı 600'dür.

3. TUR Bölükler ve okunuşlar hakkında **genel** cümleler kuruyorlar.

Kerem ☐
Her bölükte en çok üç basamak bulunur.

Nisa ☐
En soldaki bölükte bir, iki ya da üç basamak olabilir.

Yusuf ☐
Dokuz basamaklı her sayının okunuşunda "milyon" sözcüğü geçer.

Defne ×
On basamaklı her sayının okunuşunda "milyon" sözcüğü geçer.

Yanılan: Defne Doğrusu: Geçmeyebilir; 2 000 000 000 sayısı "iki milyar" diye okunur.

4. TUR Bir ildeki ağaçlandırma çalışmasında **2 075 000** fidan dikilmiştir.

Oya ☐
Bu sayı "iki milyon yetmiş beş bin" diye okunur.

Ömer ☐
Bu sayı 7 basamaklıdır.

Kaan ×
Milyonlar bölüğündeki sayı 20'dir.

Ceren ☐
Binler bölüğündeki sayı 75'tir.

Yanılan: Kaan Doğrusu: Milyonlar bölüğündeki sayı 2'dir.

★ **Yıldız Sorusu** Okunuşu "beş milyar beş" olan sayı rakamlarla yazıldığında **kaç tane 0 rakamı kullanılır?** 8

MATEMATİKBİZ
www.matematik.biz

ADIM ADIM ÇÖZÜMLER

Çok Basamaklı Sayıları Okuma ve Yazma Bulmacaları

CEVAP ANAHTARI

Yorgan Boyama
Örnek: "45 milyon 3 bin 20" → 45 003 020. Değeri 0 olan bölük ya da bölük başındaki sıfırlar yazılmaz ama rakamla yazarken her bölük üç basamakla doldurulur: 45 | 003 | 020 → 8 basamak. En soldaki bölük milyar ise sayı 10, milyon ise 7, 8 ya da 9 basamaklıdır (en soldaki bölükteki sayının basamak sayısına bakılır). Renk sayıları tabloda.

Yıldız (Yorgan)
Birler, binler, milyonlar bölükleri 025 | 025 | 025 olmalı; 10 basamak için milyarlar bölüğüne en küçük 1 yazılır: 1 025 025 025.

Bilmece Şifresi
1) 85 372 418 → 85 | 372 | 418; milyonlar bölüğü 85.
2) 1 | 107 | 040 | 003 → 10 basamak.
3) 2 500 000 000 → 2 ile 5'ten sonra sekiz tane 0.
4) 149 600 000 → "yüz kırk dokuz milyon altı yüz bin": milyon ve bin, 2 bölük adı (birler bölüğünün adı söylenmez).
5) 4 | 006 | 000 | 520 → binler bölüğü 000, yani 0.
6) otuz milyon → 30 | dokuz yüz bin → 900 | birler 000 → 30 900 000.
7) 7 250 000 000 → "yedi milyar …" ilk bölük adı milyar.
8) En büyük 8 basamaklı sayı 99 999 999 → 99 | 999 | 999; milyonlar bölüğü 99.
9) 305 | 007 | 040 → 9 basamak.
10) iki milyon dört yüz bin → 2 400 000; soldan ikinci rakam 4.
Şifre: BİNLER BÖLÜĞÜ (T harfi kullanılmaz).

Yıldız (Bilmece)
Üç bölük adı söylenebilmesi için milyar, milyon ve bin adları gerekir; milyarlar bölüğü olan en küçük sayı 10 basamaklıdır (ör. 1 001 001 000).

Kural Labirenti
Bir sayının okunuşunda "bin" sözcüğü yoksa binler bölüğü 000'dır. Her kutuda sağdan ikinci üçlüye bakılır: 000 ise geçilir. Tuzak: 50 001 000 gibi sayılarda binler bölüğü 001'dir, "elli milyon bin" diye okunur; geçilmez. Yol 19 kutudur.

Kim Yanılıyor?
1. tur: Mert — değeri 0 olan bölük okunmaz. 2. tur: Efe — binler bölüğü 600. 3. tur: Defne — 10 basamaklı sayının milyonlar bölüğü 000 olabilir. 4. tur: Kaan — 2 075 000 → 2 | 075 | 000.
Yıldız: 5 000 000 005 → 8 tane 0.

MATEMATİKBİZ

www.matematik.biz

Daha fazla matematik içeriği için bizi takip edin!

Çalışma kâğıtları • Testler • Oyunlar • Ders videoları

YAYIN KODU

MB-92K5D

matematik.biz arama kutusuna bu kodu yazın ya da kare kodu okutun; PDF ve cevap anahtarı karşınıza gelsin.

Web sitemiz

matematik.biz

Bütün içerikler burada

YouTube

youtube.com/@matematikbiz

Konu anlatımı ve soru çözümü videoları

Instagram

instagram.com/matematikbiz

Günlük sorular ve duyurular

Facebook

facebook.com/www.matematik.biz

Öğretmen ve veli paylaşımları

5. Sınıf | 6. Sınıf | 7. Sınıf | 8. Sınıf

www.matematik.biz